

	1. POD ZNAKIEM BAROKOWEGO KLASYCYZMU	17
	Accademia degli Incamminati	18
	Ludovica Carracciego wykład wiary przez sztukę	19
	Bolońskie <i>Zwiastowanie</i>	21
Rozszerzenie	<i>Teorie sztuki</i>	22
	Agostino Carracci, teoretyk sztuki i rytownik	24
	Ideał klasyczny Annibale Carracciego	25
	Wpływ tradycji renesansu	27
	Studium natury	29
	Dekoracja galerii w Palazzo Farnese	30
Analiza dzieła	<i>Annibale Carracci, Pietà</i>	32
	Akademia Carraccich – między Bolonią a Rzymem	36
	Guido Reni – triumf barokowego klasycyzmu	38
Analiza dzieła	<i>Guido Reni, Atalanta i Hippomenes</i>	40
	Prymat rysunku i uczone kompozycje	
	w twórczości Domenichina	42
	Francesco Albani i zwrot ku akademizmowi	43
	Guercino – w stronę Wenecji	44
	Sassoferrato i wieczny urok dzieł Rafaela	45
	Malarze osobni działający między Ferrarą a Rzymem	46
	Absolutyzm we Francji – akademia	
	i tendencje klasycyzujące	48
	Nicolas Poussin, malarz-filozof	50
Analiza dzieła	<i>Nicolas Poussin, Rinaldo i Armida</i>	52
	Między historią, mitologią i religią	54
	Akademicka teoria sztuki i hierarchia „tematów”	55
	Claude Lorrain i pejzaż klasyczny	57
	Wpływ Poussina	62
	Nurt barokowego klasycyzmu	64
	Rzeźba 1. połowy XVII wieku – manieryzm, klasycyzm, barok	64
	Carlo Maderna i fasada Bazyliki św. Piotra	66
	Alessandro Algardi i François Duquesnoy, rzeźbiarze nurtu	
	klasycyzującego	67
	Nurt klasycyzujący w malarstwie XVII wieku	68

	Odnowa architektury w Anglii	69
	Inigo Jones i Queen's House w Greenwich	70
	Katedra św. Pawła w Londynie	71
	2. CARAVAGGIO I PRZEŁOM NATURALISTYCZNY	73
	Caravaggio – geniusz i brawura	74
	Wpływ malarstwa lombardzkiego i podróż do Rzymu	75
	Kardynał Del Monte, wyrafinowany mecenas sztuki	76
	Prace dla słynnych mecenasów	78
	Symbolika i ukryte aluzje w <i>Chłopcu ugryzionym przez jaszczurkę</i>	79
	<i>Kosz z owocami</i> z Pinacoteca Ambrosiana	80
	Monumentalne płótna rzymskie	81
	Kaplica kardynała Contarellego w kościele San Luigi dei Francesi w Rzymie	82
Analiza dzieła	<i>Caravaggio, Śmierć Marii</i>	84
	Sława malarza przekłętego	88
	Ucieczka przez Włochy	89
	W Neapolu	90
	Na Malcie	91
	Na Sycylii	95
	Wpływ Caravaggia na malarzy rzymskich	96
	Luminizm Orazio Gentileschiego	97
Analiza dzieła	<i>Orazio Gentileschi, Odpoczynek w czasie ucieczki do Egiptu</i>	98
	Pierwsi naśladowcy	102
	Bartolomeo Manfredi i jego „manfrediana methodus”	
	Giovanni Serodine	102
	Caravaggionizm w Neapolu	105
	Battistello Caracciolo – rygorystyczny caravaggionizm	107
	Piewcy naturalizmu	108
	Hiszpańscy malarze w Neapolu – Jusepe de Ribera zwany Lo Spagnoletto	109
	Artemisia Gentileschi – dramat życia i sztuki	111
	Mattia Preti i Luca Giordano – początki kariery pod znakiem Caravaggia	112

	Caravaggionizm w Europie	113
	Malarze cudzoziemscy w Rzymie	111
	Francuscy caravaggioniści	116
	Następcy Manfrediego	117
Analiza dzieła	<i>Jean Valentin de Boulogne, Koncert przy postumencie z reliefem antycznym</i>	118
	Bracia Le Nain	120
	Simon Vouet – między Rzymem a Paryżem	121
	Holenderscy caravaggioniści	122
	Georges de La Tour i eksperymenty ze światłem	123
Analiza dzieła	<i>Georges de La Tour, Pokutująca Maria Magdalena</i>	124
	Sceny rodzajowe	126
	3. SZTUKA BAROKOWA W SŁUŻBIE WŁADZY	129
	Sztuka w służbie Kościoła	130
	Gian Lorenzo Bernini, geniusz baroku	131
	Sztuka Rzymu jako najważniejsze źródło inspiracji artystycznych Berniniego	131
	W służbie Scipiona Borghese	132
Analiza dzieła	<i>Gian Lorenzo Bernini, Dawid</i>	136
	Bernini, artysta papieży	138
	Baldachim nad grobem św. Piotra i Cathedra Petri	139
	Nagrobki papieskie	140
Rozszerzenie	<i>Alegoria</i>	142
Rozszerzenie	<i>Alegorie religijne – Vanitas</i>	143
Rozszerzenie	<i>Alegorie świeckie – czary</i>	144
	Przedstawienia ekstazy	145
Analiza dzieła	<i>Gian Lorenzo Bernini, Ekstaza św. Teresy</i>	146
	Nagrobek błogosławionej Ludwiki Albertoni	148
	Fontanny	149
	Prace architektoniczne i urbanistyczne	152
	Zabudowa placu św. Piotra	153
	Architektura świecka	154
	Narodziny malarstwa barokowego	155
	Pieter Paul Rubens i początki baroku	156
	Rubens we Włoszech	157
	<i>Madonna della Vallicella</i>	159

Analiza dzieła	<i>Pieter Paul Rubens, Opłakiwanie Chrystusa</i>	160
	Powrót do ojczyzny	164
	Pracownia Rubensa w Antwerpii	165
	Nowa koncepcja przestrzeni	166
	Guercino i dekoracja Casino Ludovisi	167
	Efekty iluzjonistyczne w twórczości Giovanniego Lanfranca	168
	Prymat malarstwa monumentalnego	169
	Pietro da Cortona, najzdolniejszy interpretator ducha baroku	170
Analiza dzieła	<i>Pietro da Cortona, Triumf Bachusa</i>	172
	<i>Triumf Opatrzności Bożej</i> – malowidło w Palazzo Barberini	174
	Freski w kościele Santa Maria in Vallicella w Rzymie	175
	Triumf iluzjonizmu w malarstwie Giovana Battisty Gaulliego	176
	Dekoracja malarska kościoła Sant'Ignazio	179
Analiza dzieła	<i>Andrea Pozzo, Apoteoza św. Ignacego</i>	180
	Sztuka baroku a mecenat jezuitów	184
	Luca Giordano, artysta podróżujący	185
	Dekoracja salonu w Palazzo Medici Riccardi we Florencji	187
	Barokowe koncepcje przestrzeni	190
	Francesco Borromini, architekt niepokorny	191
	Kościół San Carlo alle Quattro Fontane	192
	Oratorium Filipinów	193
	Kościół Sant'Ivo alla Sapienza	194
	Budowle dla papieża Innocentego X	195
	Galeria perspektywiczna w Palazzo Spada	196
	Architektura baroku w Rzymie	197
	4. SZTUKA WŁOSKA XVII WIEKU POZA RZYMEM	199
	Sztuka XVII wieku w Lombardii – idee kontrreformacji przełożone na język malarstwa	200
Analiza dzieła	<i>Cerano, Morazzone, Giulio Cesare Procaccini, Męczeństwo świętych Rufiny i Sekundy</i>	202
	Mediolan Boromeuszów	206
	Dynamizm w architekturze Francesca Marii Richiniego	208
	Zwyczajny realizm Cerana	209
	Liryczna maniera Giulia Cesare Procacciniego	210
	Koloryzm Morazzonego	211
Analiza dzieła	<i>Morazzone, Zesłanie Ducha Świętego</i>	212

	Tanzio da Varallo, malarz kalwarii	214
	Malarstwo codzienności	215
	Nowe tendencje w malarstwie Genui	216
	Pobyty van Dycka w Genui	217
Analiza dzieła	<i>Anton van Dyck, Portret rodzinny</i>	218
	Pierre Puget – Francuz w Genui	222
	Bernardo Strozzi i Gioacchino Assereto – światło i kolor	223
	Inspiracje flamandzkie w malarstwie Giovanniego Benedetta Castiglione	224
	Wenecja – poszukiwanie nowej artystycznej tożsamości	225
	Florencja – między tradycjonalizmem a poszukiwaniami kolorystycznymi	226
Rozszerzenie	<i>Obrazy przeznaczone do wnętrz mieszkalnych</i>	228
	Późny manieryzm w rzeźbie Pietra Takki	230
	Nowa architektura w Neapolu	231
	Kartuzja San Martino	232
	Lecce, Noto i Palermo, miasta barokowe	233
	5. POTĘGA CODZIENNOŚCI	235
	Antybarok Rembrandta van Rijn	236
	Zrozumieć rzeczywistość	237
	„Dzieła duszy” – portrety Rembrandta	238
Rozszerzenie	<i>Portret psychologiczny</i>	240
	Sceny religijne	242
	Światło i cień w sztuce Rembrandta	244
Analiza dzieła	<i>Rembrandt, Wymarsz strzelców (Straż nocna)</i>	246
	Tematy „pospolite”	248
	Rysunek i grafika	249
	Malarstwo holenderskie – zwierciadło natury	250
	Frans Hals, malarz portretów	253
Analiza dzieła	<i>Frans Hals, Wesoly bibosz</i>	254
	Rozwój malarstwa pejzażowego	256
	Pieter van Laer i malarstwo rodzajowe	257
	„Bamboccianti”	258

	Sceny rodzajowe Jana Steena	260
	Giuseppe Maria Crespi – scena rodzajowa w wydaniu włoskim	261
	Malarze martwych natur	262
Rozszerzenie	<i>Artyści przed lustrem</i>	264
	Jan Vermeer – dyskretny urok codzienności	266
Analiza dzieła	<i>Jan Vermeer, Koronczarka</i>	268
	Kolor i światło w malarstwie Vermeera	271
	Mistyka codzienności	271
	Żona malarza	275

6. MALARSTWO PEJZAŻOWE 277

	Pejzaż klasyczny	278
	<i>Prekursorzy – szkoła bolońska</i>	279
	Nicolas Poussin – triumf natury	281
Analiza dzieła	<i>Nicolas Poussin, Natchnienie poety</i>	284
	Idealizowane pejzaże Claude'a Lorraina	286
Analiza dzieła	<i>Claude Lorrain, Krajobraz z Tobiaszem i aniołem</i>	288

	Tradycja rysunku	290
	Rysowanie dla nauki lub dla przyjemności	291
	Kopiowanie dawnych mistrzów	293
	Rysunek z natury	294
	Natura i „kaprysy”	296

	Pejzaż psychologizujący	298
	Majestat i groza natury w malarstwie Salvatora Rosy	300
	Niespokojne pejzaże Gasparda Dugheta	301
	Teatralizowane krajobrazy Alessandra Magnasca	302
	Nurt neowenecki	304

	Natura ujarzmiona	305
	Zwyczajność w pejzażach Jana van Goyena	307
	Jacob van Ruysdael i Meindert Hobbema, wyspecjalizowani pejzażyści	308
Analiza dzieła	<i>Meindert Hobbema, Młyn wodny</i>	310

	Pejzaż „zamieszkaný”	312
--	-----------------------------	------------

7. SZTUKA XVII WIEKU W HISZPANII: „EL SIGLO DE ORO” 317

	Diego Velázquez, geniusz hiszpańskiego baroku	318
	Dzieła religijne	320
	Obrazy codziennego życia	322
	Sceny mitologiczne	324
Analiza dzieła	<i>Diego Velázquez, Mars</i>	326
	Mistycyzm w malarstwie hiszpańskim	329
	Oryginalna wizja artystyczna El Greca	331
	Emocjonalna wizja świata Jusepe de Ribery	334
	Spirytualizm Francisca de Zurbarána	337
	Portrety zakonników ze zbiorów Real Academia de Bellas	
	Artes de San Fernando w Madrycie	338
	Uwodzicielska religijność Murilla	340
Analiza dzieła	<i>Bartolomé Esteban Murillo, Młody żebrak</i>	342
	Cykl obrazów dla klasztoru San Francisco w Sewilli	346
	Triumf martwej natury	347
	Hiszpańscy malarze martwych natur	349
Analiza dzieła	<i>Francisco de Zurbarán, Martwa natura</i>	350
Rozszerzenie	<i>Martwa natura w malarstwie europejskim</i>	352
Rozszerzenie	<i>Instrumenty muzyczne</i>	353
Rozszerzenie	<i>Kompozycje kwiatowe</i>	354
Rozszerzenie	<i>Martwe zwierzęta</i>	355
Rozszerzenie	<i>Zastawiony stół</i>	356
	Architektura i rzeźba	357
	„El Transparente” Narcisa Tomé	358

8. BAROKOWY PRZEPYCH KRÓLEWSKICH I ARYSTOKRATYCZNYCH REZYDENCJI 361

	Rezydencja książęca w Palazzo Pitti we Florencji	362
	Malowidła Pietra da Cortona	363
	Sala della Stufa	365
Analiza dzieła	<i>Pietro da Cortona, Wiek złoty</i>	366
	Sala di Venere	370
	Sala di Apollo	371
	Sala di Marte	372
	Sala di Giove	373

	Sala di Saturno	374
	Ogrody Boboli	375
	Turyń – wzorce francuskie i projekty Guarino Guariniego	376
	Kaplica Santa Sindone	378
	Rezydencja królewska w Wersalu	379
	Pałac	380
	Koncepcja dekoracji autorstwa Charles'a Le Brun	381
Rozszerzenie	Portret reprezentacyjny	382
	Galeria Zwierciadłana	384
	Kaplica św. Ludwika	385
	Ogrody	386
	Wpływ wzorców francuskich w Niemczech i Austrii	387
	Pałac Charlottenburg	388
	Sztuki dekoracyjne	389
	Wyroby złotnicze – naczynia liturgiczne i relikwiarze	390
	Tapiserie	391
	Tapiserie Urbana VIII	392
	Meble	393
	Artyści w służbie dworów	394
	Rubens jako malarz nadworny	396
	Historia Marii Medycejskiej	400
Analiza dzieła	<i>Pieter Paul Rubens, Przybycie Marii Medycejskiej do Marsylii</i>	402
	Bernini we Francji – projekty dla Ludwika XIV	404
Rozszerzenie	<i>Portret rzeźbiarski</i>	405
	Anton van Dyck na dworze Karola I	406
	Diego Velázquez na dworze Filipa IV	407
	Hiszpańska rodzina królewska w portretach Velázqueza	409
Analiza dzieła	<i>Diego Velázquez, Las meninas</i>	410
	Święta i sztuka okazjonalna	412
	Miasto jako sceneria widowisk okolicznościowych	413
	Bernini jako mistrz sztuki okazjonalnej	415
	Rysunki Jacques'a Callota i Baccia del Bianco	416
	Teatr	418
	KALENDARIUM	422
	INDEKS ARTYSTÓW	428